

АНАЛІЗ ЧИННИКІВ УМОВ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ГІРНИЧОДОБУВНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Мороз М.О.¹, Михайлова Є.О.²

*¹Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова, м. Харків*

*²Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця, м. Харків*

Підприємства гірничодобувної промисловості – це цілісний технічно-організаційний комплекс для видобутку корисних копалин, будівництва та експлуатації об'єктів із застосуванням гірничих технологій. Він значно впливає на економічні показники області, де розташований.

Ще за мирних часів з'явилися позитивні тенденції щодо підвищення виробничих потужностей, модернізації обладнання підприємств, впровадження нових екологічних та енергозберігаючих технологій, заходів з безпеки праці. Проте у теперішній час здійснення оздоровчих заходів щодо покращення умов праці та збереження здоров'я працюючих знаходиться не на належному рівні. Тому створення здорових умов праці, проведення заходів щодо профілактики професійних захворювань на більшості підприємств є дуже актуальними.

Проведений аналіз свідчить, що на підприємствах галузі необхідна заміна застарілого обладнання. Модернізація основного виробництва шляхом використання сучасного імпортного устаткування може змінити традиційний характер праці провідних робочих професій та покращити їхні умов праці.

Однією з головних проблем гірничодобувних підприємств є вміст пилу у повітрі робочих місць, який у десятки, сотні разів перевищує гранично допустимі концентрації. Це пояснюється відсутністю засобів боротьби з пилом чи низькою їхньою ефективністю. Особливо висока запиленість повітря спостерігається під час бурових робіт. Різні рівні запиленості на обстежених підприємствах визначають різні пилові навантаження для робочих основних професійних груп. Також спостерігається непостійність газового складу повітря робочих місць, яка пов'язана з виділення у повітря оксидів нітрогену та карбону, водень сульфід, продуктів вихлопу двигунів під час використання самохідного устаткування.

Інша проблема галузі полягає у одночасному впливі на робітників основних професійних груп шуму та вібрації. Це пов'язано з використанням на гірничодобувних підприємствах різних типів бурових верстатів, вантажних машин, електровозів та іншого обладнання. Зокрема, високі рівні шуму виникають під час роботи скреперних лебідок, вантажних машин та електровозів. При обслуговуванні гірських машин робітники також піддаються дії локальної або загальної вібрації, рівні якої значно перевищують нормативні значення. Найбільш несприятлива ситуація має місце при виконанні бурових робіт ручними перфораторами або буровими установками. При цьому при бурінні перфораторами бурильник піддається зазвичай локальній вібрації, а при бурінні шпурів багатошпиндельними установками – загальній вібрації.